

Viser på skjermen:	1 timen:
	<p>Denne timen handler om familie, og hvem i familien som bestemmer hva nå når dere har blitt ungdommer. Sjøl om de fleste ungdommer i følge Ungdata nå stort sett er fornøgd med foreldrene sine, er det ikke til å unngå at det blir litt krangling eller konflikter om hvem som skal bestemme hva. Slik har det alltid vært i familier, som denne gamle klassikeren viser. Dere treng ikke se heile. Ved 2:19 går den videre til å handle om å stjele familien sin bil, så dere kan med fordel stoppe før det.</p> <p>DJ Jazzy Jeff & The Fresh Prince - Parents Just Don't Understand (Short Version) (youtube.com)</p>
	<p>La elevene snakke sammen 2 og 2 om spørsmålet:</p> <p>Hva er typiske ting ungdom ikke vil at foreldre skal blande seg i eller bestemme?</p>
	<p>Hvilke rettigheter har egentlig en ungdom?</p> <p>Se litt på bildet som viser noen av de rettighetene ungdommen har. La elevene gjerne få gå inn på Barn og unges rettigheter – Barneombudet og lese mer om sine rettigheter der.</p>
<p>4 hjørne-øving</p> <p>Ungdommene får nå et dilemma og skal stille seg opp i det hjørnet som passer best for seg. Merk hjørna 1-4, ha teksten på skjermen og les den for dem. Om det er tid må du gjerne la dem argumentere litt for valget sitt.</p>	
<p>Dilemma 1:</p> <p>Marlene ønsker seg et spesielt bukse som hun veldig godt og som flere av de andre jentene i klassa har. En dag Marlene og faren er på shoppingtur foreslår hun å kjøpe denne bukka. Faren sier at Marlene ikke kan bruke den fordi den er for kort. Anklene blir nakne og hun blir kald.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marlene burde bestemme dette sjøl. Dermed ho fryr er det hennar problem. 2. Faren må få bestemme dette fordi det er han som skal betale for bukka. 3. Marlene kan foreslå å bruke denne bukka berre når det er varmt ute. 4. Andre alternativ? 	<p>Dilemma 1: Marlene ønsker seg ei spesiell bukse som hun liker veldig godt og som flere av de andre jentene i klassa har. En dag Marlene og faren er på shoppingtur foreslår hun å kjøpe denne bukka. Faren sier at Marlene ikke kan bruke den fordi den er for kort. Anklene blir nakne og hun blir kald.</p>
<p>Dilemma 2:</p> <p>Rasmus skal søke seg til videregående skole. Han har lyst å søke media og kommunikasjon fordi han er interessert i dette. Pappaen mener han skal søke seg inn på tømmerfag fordi det er dette han driver med, og han ser at det er behov for flere i dette yrket. Da er han sikret jobb.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rasmus skal bestemme dette sjøl. Han må gjere det han er interessert i. 2. Rasmus skal høyre på faren sin. Han har tross alt meir erfaring og det er godt med støtte heimanfrå når ein skal ta eit så stort val. 3. Rasmus kan foreslå å starta på media og kommunikasjon for å sjekke om dette er noko for han, så kan han vurdere noko anna dersom dette ikkje passar. 4. Andre alternativ? 	<p>Dilemma 2: Rasmus skal søke seg til videregående skole. Han har lyst å søke media og kommunikasjon fordi han er interessert i dette. Pappaen mener han skal søke seg inn på tømmerfag fordi det er dette han driver med, og han ser at det er behov for flere i dette yrket. Da er han sikret jobb.</p>
<p>Dilemma 3:</p> <p>Lina har lyst til å spille bowling på fritida, men foreldrene hennes sier nei fordi dette er en rar aktivitet å drive med på fritida. Foreldrene meiner de kan bestemme dette fordi det er de som betaler.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Foreldre kan bestemme kva fritidsaktivitet ein skal drive med fordi det er deira pengar. 2. Lina skal bestemme sjølv kva ho vil drive med og burde få ta del i minst ein fritidsaktivitet. 3. Lina kan inngå ein avtale med foreldra om at ho skal ta del i bowling heile året, sidan foreldra må betale for heile året. 4. Andre alternativ? 	<p>Dilemma 3: Lina har lyst til å spille bowling på fritida, men foreldrene hennes sier nei fordi dette er en rar aktivitet å drive med på fritida. Foreldrene meiner de kan bestemme dette fordi det er de som betaler.</p>
	<p>Denne lille øvinga handler om å gjøre seg klar før noe vanskelig, som ei prøve på skolen. Men den kan også brukes for å gjøre seg klar før man skal ha en vanskelig prat med noen, for eksempel i familien.</p>

	<p>Nå skal vi jobbe litt med å finne ut hvem som skal få bestemme hva hjemme. (Åpne boksa under for å finne eksempla)</p>
	<p>Her er mange ulike eksempel på hva ungdom og foreldrene kan være uenige om. Hvem skal få lov å bestemme over dette synes dere? La elevene snakke sammen i mindre grupper og finne ut om de synes det er ungdommene eller foreldrene som skal bestemme over dette, eller om de bør bestemme sammen. Spør elevene hva de har kommet fram til.</p>
	<p>Livet&Sånn spurte ca. 400 elever om dette i 2021. Fargekodene her viser (– pek og forklar)</p>
	<p>Her ser dere hva disse ungdommene mente. Pdf-vedlegget under sier mer om disse resultatata. Er ungdommene i denne klassa enige?</p>
	<p>Se denne filmen: Fighting Fair: How Do You Resolve Conflicts? - YouTube Og bruk brosjyrene med familieferdigheter til øving i grupper. Disse ligger i den grå boksa under filmen.</p>